

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра громадського здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної програми
«Фізична терапія, ерготерапія»
«28» листопада 2024 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради Навчально-
наукового медичного інституту
Протокол від 29 листопада 2024 р. № 4

СИЛАБУС

ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В ЕРГОТЕРАПІЇ.
РОБОТА З ДАНИМИ ЕСОЗ
обов'язкова

(редакція з урахуванням оновлення ОП «Фізична терапія, ерготерапія», відповідно
вимог Стандарту, згідно Наказу МОН України від 29.10.2024р. №1541)

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	22 Охорона здоров'я
спеціальність	227 Терапія та реабілітація
спеціалізація	227.02 Ерготерапія
освітня кваліфікація	бакалавр терапії та реабілітації
професійна кваліфікація	асистент ерготерапевта
форма навчання	денна
курс(и) та семестр(и) вивчення	IV курс, 8 семестр
навчальної дисципліни	

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри громадського
здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою
Протокол від 27 листопада 2024 р. № 8

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Белікова Інна Володимирівна, кандидат медичних наук, доцент Клеценко Людмила Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент Тесленко Юрій Віталійович, кандидат медичних наук, доцент
Профайли викладачів	socmed@pdmu.edu.ua https://sport-health.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+380509108385 (0532)69-70-94
E-mail:	socmed@pdmu.edu.ua sporthealth@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://soc-med.pdmu.edu.ua/ https://sport-health.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 6/180, із них:

Лекції (год.) – 24

Практичні (семінари) (год.) – 72

Самостійна робота (год.) – 84

Вид контролю – ПМК (підсумковий модульний контроль)

Політика навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни відбувається на кафедрі громадського здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою та кафедрі фізичної та реабілітаційної медицини. Кафедрами створене якісне та безпечне освітнє

середовище: лекції читаються в аудиторіях, які оснащені мультимедійними проєкторами; практичні заняття проходять на базах:

Полтавський державний медичний університет (ПДМУ);

КП «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М. В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»;

КП «4-та міська клінічна лікарня Полтавської міської Ради»

Вивчення освітньої компоненти передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії - дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. *Учасники освітнього процесу дотримуються принципів та норм етики та деонтології: толерантні, доброзичливі та виважені у спілкуванні.*

Викладання на кафедрах відбувається відповідно до норм чинного законодавства України та нормативних документів ПДМУ з якими можна ознайомитися за посиланням: <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти: обов'язкова присутність на лекціях, активності на практичних заняттях, відповідальність та старанність при поточному та підсумковому контролях.

Політика дедлайну:

Наголошуємо на необхідності виконання завдань у встановлені терміни та дотриманні принципів академічної доброчесності.

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності учасників освітнього процесу нашого університету регулюється Кодексом академічної доброчесності (https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/w06zPTIU3h58RxfqTTwy7bSS9MTIfSDrxtHezK6.pdf?_ga=2.14937590.1521394657.1630681136).

Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників (https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Sj670MBVmC9qGVuTmHU8k9ZGKuX3DlzIwRNR8pBu.pdf) встановлює норми та правила академічної доброчесності при виконанні письмових робіт.

Наголошуємо! Перескладання ПМК з метою підвищення оцінки не допускається.

Порядок перегляду оцінки з дисципліни регламентується Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти. https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/DDgFa7zhzJAcNHnKamWyKPDd1P2msJNfrEAv36Bu.pdf

Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.

Звертаємо увагу !!! При вивченні дисципліни вітається залучення здобувачів освіти до неформальної освіти у вигляді участі у вебінарах, конференціях, семінарах за тематиками дисципліни.

Пропонуємо ознайомитися з освітніми курсами НСЗУ <https://academy.nszu.gov.ua> , ЦГЗ <https://portal.phc.org.ua/uk/> та пройти ті, які відповідають вашим освітнім потребам та дотичні дисципліні.

Отримані сертифікати є підґрунтям для перезарахування тем дисципліни з отриманням відповідної оцінки. Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті. https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/fKBks6cPo5jzq0brID6eI7LKTEAcqmrjdjrewYFvL.pdf

Анотація до дисципліни:

Дисципліна «Основи менеджменту та адміністрування в ерготерапії. Робота з даними ЕСОЗ» поєднує управлінські та адміністративні знання з цифровими навичками, необхідними для сучасного ерготерапевта. «Менеджмент» – це поняття, яке використовують переважно для характеристики процесів управління організаціями (підприємствами).

Менеджмент в ерготерапії вимагають впровадження цифрових технологій для підвищення ефективності (цифрова трансформація), що включає покращення процесів, комунікації та доступу до послуг.

Предметом вивчення дисципліни є загальні закономірності, принципи формування, функціонування та розвитку системи управління; управлінські відносини, правила прийняття управлінських рішень, застосування цифрових технологій.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

Інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності ерготерапевта з відновлення активності та участі осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп, які стосуються ментальних, сенсорних, нейром’язовоскелетних, кардіореспіраторних та інших функцій організму.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 05. Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 10. Здатність демонструвати базові знання та навички менеджменту, лідерства та маркетингу для ефективної організації та покращення ефективності власної професійної

	діяльності. СК 13. Здатність ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей.
--	--

Програмні результати навчання, які досягаються при вивченні дисципліни:

ПРН 13. Застосовувати базові знання та навички менеджменту, лідерства та маркетингу для оцінювання та організації власної професійної діяльності, розробляти стратегії покращення ефективності власної професійної діяльності, використання робочого часу та ресурсів, результативного виконання поставлених робочих завдань.

ПРН 17. Ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей, використовуючи електронні системи документації, типові форми документації, загальноприйняту професійну термінологію та дотримуючись принципів конфіденційності та доброчесності.

ПРН 24. Застосовувати у професійній і підприємницькій діяльності навички менеджменту, маркетингу та юридичної обізнаності.

Програма дисципліни

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ п/п	Тема	К-ть годин
1.	<i>Менеджмент як наука. Історія розвитку. Види менеджменту.</i> Управління та менеджмент: спільне та відмінності. Прийняття рішень та вирішення проблем, прогнозування та бачення, розробка стратегії та політики, спілкування та захист здоров'я. Контроль як функція управління та його види.	2
2	<i>Система управління в галузі охорони здоров'я.</i> Система організації охорони здоров'я, соціальної політики і соціального захисту населення. Види допомоги. Послуги та види послуг в ОЗ. Організація реабілітації в Україні.	2
3	<i>Комунікаційний процес в управлінні.</i> Поняття та значення комунікативного процесу. Теорії комунікацій. Види комунікацій. Рівні комунікації. Внутрішня та зовнішня комунікація закладу охорони здоров'я. Структура та етапи комунікативного процесу. Інформації в комунікаційному	2

	процесі. Бар'єри комутативного процесу.	
4	<i>Інформація та комунікації в менеджменті.</i> Класифікація інформації в управлінні: за змістом, джерелом, ступенем обробки, терміном надходження. Вимоги до інформації: адаптивність, адекватність, актуальність, достовірність, корисність, об'єктивність. Цифрові технології.	2
5	<i>Рішення в процесі управління: суть, вимоги, недоліки.</i> Суть управління, вимоги, недоліки. Процес прийняття та реалізації управлінських рішень. Суть та особливості управлінських рішень. Класифікація рішень. Методи прийняття рішень. Технологія прийняття управлінських рішень. Причини прийняття невдалих рішень.	2
6	<i>Лідерство та командна робота.</i> Формування ефективних команд. Лідерство, влада і вплив. Лідерство і менеджмент. Сучасні теорії лідерства. Розробка індивідуального плану особистісного росту. Емоційний інтелект.	2
7	<i>Стейкхолдери в наданні послуг ерготерапевта.</i> Стейкхолдери. Карта стейкхолдерів. Організація комунікаційної діяльності зі стейкхолдерами (клієнти, родичі, фахівці-реабілітологи, медичні установи, страхові компанії та громадські організації, що впливають на процес терапії).	2
8	<i>Організація роботи ерготерапевта в мультидисциплінарній команді.</i> Взаємодія з лікарями, медсестрами, адміністраторами; комунікація та розподіл ролей. Логістика процесів.	2
9	<i>Ринок медичних послуг.</i> Ринок медичних послуг: сегментація, елементи ринку, основні поняття та інструменти. Функції ринку охорони здоров'я Конкуренція: сутність, функції та види. Правові аспекти суб'єктів господарювання медичної сфери.	2
10	<i>Адміністрування та публічне управління в охороні здоров'я.</i> Публічне управління як специфічний вид управлінської діяльності Механізми, методи та стилі публічного адміністрування. Організація публічного управління та адміністрування	2
11	<i>Електронна система охорони здоров'я України (ЕСОЗ).</i> Структура та функції. архітектура системи; ключові модулі та інтерфейси. Реєстрація пацієнтів та ведення електронних медичних карток. Звіти та аналітика в ЕСОЗ	2
12	<i>Безперервний професійний розвиток фахівців галузі охорони здоров'я</i> Поняття безперервного професійного розвитку (БПР). Роль БПР у сучасній системі охорони здоров'я. Вимоги міжнародних та національних стандартів. Взаємозв'язок між	2

	якістю медичних послуг та рівнем професійної підготовки фахівців. Форми та інструменти БПР. Цифрові технології у БПР.	
Всього		24

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Тема	К-ть годин
1.	<i>Поняття і сутність менеджменту</i> Предмет, об'єкт і суб'єкт менеджменту; Основні риси та характеристики менеджменту. Види менеджменту. Характеристики організацій. Функції менеджменту. Управління як процес. Особливості управлінської діяльності. Ролі та завдання менеджерів.	2
2.	<i>Організація реабілітаційної допомоги в Україні.</i> Види реабілітаційних послуг. Карта послуг НСЗУ. Мультидисциплінарні команди. Організація роботи закладів, що надають амбулаторну та стаціонарну реабілітаційну допомогу.	2
3.	<i>Організаційно-правові аспекти надання послуг в ерготерапії.</i> Значення правового регулювання для забезпечення якості та безпеки послуг. Законодавство у сфері охорони здоров'я та соціального захисту. Ліцензування та акредитація. Структура закладу, що надає ерготерапевтичні послуги. Етичні та правові принципи.	2
4.	<i>Ерготерапія як сучасна реабілітаційна практика.</i> Значення формування потреби в ерготерапії для пацієнтів та системи охорони здоров'я. Медичні, соціальні та психологічні аспекти потреби. Взаємозв'язок між потребою та доступністю послуг. Застосування опитувальників та шкали функціональної незалежності. Роль ерготерапевта у формуванні потреби.	2
5.	<i>Внутрішнє та зовнішнє середовище організації.</i> Складові внутрішнього середовища організації. Цілі як засоби формування і розвитку організації. Структура організації. Система технологій організації. Взаємозалежність внутрішніх складових організації. Сутність і характеристики зовнішнього середовища організації. Середовище прямої дії (мікросередовище) організації. Середовище непрямой дії (макросередовище) організації.	2
6.	<i>Адміністрування як складова професійної діяльності ерготерапевта.</i> Форми адміністрування. Проведення організаційних заходів. Здійснення матеріально-технічних операцій. Взаємозв'язок між клінічною практикою та управлінськими процесами	2
7.	<i>Принципи і методи управління.</i> Загальні принципи управління. Принципи управління за	2

	планово-адміністративної системи господарювання. Сучасні принципи управління і методологія їх розроблення. Методи управління, їх сутність і особливості.	
8.	<i>Рішення в процесі управління: суть, вимоги, недоліки.</i> Суть управління, вимоги, недоліки. Процес прийняття та реалізації управлінських рішень. Суть та особливості управлінських рішень. Класифікація рішень. Методи прийняття рішень. Технологія прийняття управлінських рішень. Причини прийняття невдалих рішень.	2
9.	<i>Контроль як загальна функція менеджменту.</i> Контроль та його види. Застосування методів контролю. Місце контролювання в системі управління. Сутність і етапи процесу контролювання. Система контролю та умови її ефективного функціонування. Основні види управлінського контролю. Процес контролювання поведінки працівників.	2
10.	<i>Інформація та комунікації в менеджменті.</i> Теорії комунікацій. Види комунікацій. Класифікація інформації в управлінні: за змістом, джерелом, ступенем обробки, терміном надходження. Вимоги до інформації: адаптивність, адекватність, актуальність, достовірність, корисність, об'єктивність.	2
11.	<i>Інформаційно-комунікаційні та інформаційно-аналітичні системи в менеджменті.</i> Інформаційно-аналітичні технології. Формування інформаційного фонду. Управлінська інформація. «Електронний офіс». Цифровізація управління організаціями. Управління цифровою культурою та компетенціями. Штучний інтелект (Machine Learning, нейромережі).	2
12.	<i>Стейкхолдери в наданні послуг ерготерапевта.</i> Стейкхолдери. Складання карти стейкхолдерів. Організація комунікаційної діяльності зі стейкхолдерами (клієнти, родичі, фахівці-реабілітологи, медичні установи, страхові компанії та громадські організації, що впливають на процес терапії).	2
13.	<i>Захист від маніпулятивного впливу.</i> Походження й еволюція феномену “маніпуляція”. Технології маніпулятивного впливу. Збирання інформації. Репрезентативні системи. Пасивний і активний захист від маніпулювання. Інформаційна гігієна.	2
14.	<i>Теоретичні основи мотивації праці.</i> Поняття та види мотивації. Ранні теорії мотивації пов'язані (теорії А. Сміта, З. Фрейда, Юнга, К. Хорні, Теорія фрустації). Сучасні теорії мотивації. Теорія А. Маслоу; теорія ERG Клейтона Альдерфера; теорія потреб Девіда МакКлеланда; теорія мотиваційної гігієни Фредеріка Герцберга. Методи мотивації. Мотиваційний ланцюг "потреби - бажання - винагорода"	2
15.	<i>Мотивація в менеджменті.</i>	2

	Види мотивації персоналу: неекономічні (Організаційні методи мотивації; соціальні-психологічні методи мотивації); економічні (оплата праці, бонуси, премії)	
16.	<i>Стратегічне управління персоналом.</i> Цілі стратегії. Шляхи реалізації стратегії. Встановлення стратегічних цілей щодо управління персоналом. Розробка кадрової стратегії підприємства. Оцінка ефективності стратегічного управління. Основні елементи стратегічного управління персоналом підприємства: ресурси, залучення персоналу, видатки на персонал, соціальна інфраструктура, мотивація праці.	2
17.	<i>Кризис менеджмент.</i> Кризис-менеджер та його функції. Робота з ризиками. Особливості комунікації з різними цільовими аудиторіями в умовах кризи. Ефективність антикризового менеджменту. Стратегія і тактика в антикризовому менеджменті. Організація здійснення антикризової стратегії.	2
18.	<i>Ризики в процесі надання реабілітаційних послуг.</i> Застосування інструменту SWOT-аналіз. Клінічні та безпекові ризики. Організаційні та кадрові ризики. Інфраструктурні та фінансові ризики. Інформаційні ризики.	2
19.	<i>Конфлікти в професійної діяльності.</i> Конфлікти в колективі. Сутність та види конфлікту. Причини виникнення конфліктів. Розвиток і наслідки конфліктів. Стили поведінки в конфліктних ситуаціях. Типи конфліктів в ерготерапії: Міжособистісні (пацієнт – фахівець, колеги), Організаційні (розподіл ресурсів, управління часом); Етичні та правові (права пацієнта, конфіденційність, професійна відповідальність).	2
20.	<i>Методи управління конфліктами.</i> Способи попередження конфліктів у колективі. Стратегії вирішення конфліктів: Уникнення, компроміс, співпраця, конкуренція, пристосування. Вибір стратегії залежно від ситуації.	2
21.	<i>Лідер та лідерство в ерготерапії.</i> Формальний та неформальний вплив. Емоційна підтримка в реабілітаційному періоді. Натхнення та мотивація. Вирішення проблем. Комунікативні навички лідера. Харизма ерготерапевта.	2
22.	<i>Тайм-менеджмент.</i> Цілепокладання в системі тайм-менеджменту. Самоконтроль і самомотивація. Заходи проти не раціонального використання часу. Поглиначі часу.	2
23.	<i>Тайм менеджмент в професійному середовищі.</i> Встановлення пріоритетів при опрацюванні управлінських рішень Сутність і зміст поняття делегування повноважень. Повноваження, які підлягають і не підлягають делегуванню.	2

	Особливості делегування. Переваги та недоліки делегування. Причини опору делегуванню повноважень та способи їх подолання. Робочий і позаробочий час. Організація особистісної та командної роботи.	
24.	<i>Планування у професійній діяльності ерготерапевта.</i> Принципи планування: цілеспрямованість, системність, реалістичність. Види планів: стратегічні, тактичні, оперативні. Планування індивідуальної та командної роботи. Ведення документації та звітності. Використання ЕСОЗ для планування та моніторингу роботи.	2
25.	<i>Корпоративна культура в системі управління персоналом.</i> Поняття і сутність корпоративної культури. Структура корпоративної культури. Типи корпоративної культури. Формування корпоративної культури Соціально - психологічні особливості колективу як об'єкту управління. Етика службового спілкування	2
26.	<i>Організація проведення нарад, зборів.</i> Сутність поняття «нарада», «засідання», «збори». Організація проведення нарад, зборів, ділових переговорів. Класифікація ділових нарад та методика їх раціонального проведення. Підготовка і проведення ділових бесід. Принципи проведення оперативних нарад. Етапи проведення ділових нарад, переговорів, зборів	2
27.	<i>Цифрові компетентності медичного працівника.</i> Рамка цифрової компетентності працівника охорони здоров'я. Інформаційна грамотність. Робота з даними. Створення цифрового контенту. Комунікація та взаємодія. Безпека в цифровому середовищі:	2
28.	<i>Цифрова грамотність медичного працівника.</i> Електронна скринька. Корпоративна пошта. Соціальні мережі. Інформаційні портали. Застосування Google технологій в практиці фахівця громадського здоров'я. Застосування Офіс MS Word; MS Excel; Програма PowerPoint та ін. в практиці фахівця громадського здоров'я. Робта з Google-диск, Google-клас, YouTube. Zoom Meetings.	2
29.	<i>Електронна система охорони здоров'я України (ЕСОЗ).</i> Організація доступу до ЕСОЗ. Структура та функції. архітектура системи; ключові модулі та інтерфейси. Реєстрація пацієнтів та ведення електронних медичних карток. Звіти та аналітика в ЕСОЗ.	2
30.	<i>Електронний документообіг.</i> Поняття електронного документа. Основні організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів. Електронний цифровий підпис: поняття, ознаки, правовий статус	2
31.	<i>Якість обслуговування та чинники, які на неї впливають</i>	2

	Поняття якості реабілітаційної послуги. Важливість оцінки якості реабілітаційних послуг. Чинники, які впливають на оцінку якості реабілітаційних послуг. Заходи, які сприяють підвищенню оцінки якості реабілітаційних послуг. Забезпечення високоякісного обслуговування клієнтів.	
32.	<i>Проектна діяльність в охороні здоров'я.</i> Поняття проектної діяльності у сфері охорони здоров'я. Донори проектів. Проектна діяльність як інструмент розвитку ерготерапії. Типи проектів у медицині. Життєвий цикл проекту: ініціація, планування, реалізація, моніторинг, завершення.	2
33.	<i>Планування та участь в проектах з реабілітації та ерготерапії.</i> Мета, цілі, завдання проектів. Цільові аудиторії. Грантрайтинг. Тренінгова складова проектів.	2
34.	<i>Задоволеність пацієнтів послугами ерготерапії.</i> Фактори, що впливають на задоволеність. Методи оцінки задоволеності. Системи моніторингу задоволеності пацієнтів у закладах охорони здоров'я. Аналіз скарг та пропозицій.	2
35.	<i>Безперервний професійний розвиток фахівців галузі охорони здоров'я.</i> Система БПР медичного працівника в Україні. Використання Інтернет-ресурсів для навчання, розвитку професійних навичок і саморозвитку.	2
36.	Підсумковий модульний контроль	2
Всього		72

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Тема	К-ть годин
1	Підготовка до практичних та лекційних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	44
2.	Підготовка до ПМК	6
3.	Опрацювання тем, що не ввійшли до аудиторних занять	34
3.1	<i>Історія розвитку менеджменту, управління та організації охорони здоров'я.</i> Історичні етапи розвитку менеджменту. Історичні етапи розвитку організації охорони здоров'я в різних країнах світу. Історія організації охорони здоров'я в Україні.	6
3.2	<i>Менеджмент людських ресурсів.</i> Система мотивації в менеджменті людських ресурсів. Суть і зміст менеджменту людських ресурсів. Кадровий менеджмент. Теорії Мак-Грегорі. Особливості роботи з персоналом на початку ХХІ ст. Розвиток кадрового менеджменту і менеджменту персоналу в Україні.	6

3.3	<i>Теорії мотивації.</i> Мотивації та її види. Теорія ієрархій потреб Абрахама Маслоу; теорія ERG Клейтона Альдерфера; теорія потреб Девіда МакКлеланда; теорія мотиваційної гігієни Фредеріка Герцберга.	8
3.4	<i>Організаційна та управлінська культура.</i> Поняття, структурні елементи і властивості організаційної культури. Функції організаційної культури. Класифікація організаційної культури. Система методів підтримки культури організації. Зміна організаційної культури	6
3.5	<i>Внутрішнє та зовнішнє середовище організації.</i> Складові внутрішнього середовища організації. Цілі як засоби формування і розвитку організації. Структура організації. Система технологій організації. Взаємозалежність внутрішніх складових організації. Сутність і характеристики зовнішнього середовища організації. Середовище прямої дії (мікросередовище) організації. Середовище непрямой дії (макросередовище) організації.	8
Всього		84

Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів освіти під керівництвом викладача проводиться протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел та інтернет-ресурсів, рекомендованих для опанування тем і проблем та підготовки доповідей за ними; вивчення нормативних документів щодо діяльності міжнародних організацій у сфері реабілітації та ерготерапії; виконання індивідуальних завдань (аналітичних, пошукових).

1. Підготувати есе «Функції лідерства в ерготерапії»
2. Підготувати есе: Прийняття управлінського рішення на рівні громади по збереженню здоров'я населення.
3. Підготувати есе: Державна політика розвитку реабілітаційних послуг в Україні та світі.
4. Підготувати есе: Спілкування та пропаганда реабілітаційних послуг для суспільства
5. Підготувати презентацію доповіді «Особистісний аспект лідерства».
6. Підготувати презентацію доповіді «Амбасадори здоров'я як вид лідерства».
7. Підготувати доповідь з презентацією «Мультидисциплінарний підхід в системі реабілітації. »
8. Підготувати доповідь з презентацією «Система мотивації в менеджменті»

! Тематика індивідуального завдання узгоджується с викладачем під час контактних годин. Виконуються письмово або у форматі PowerPoint. Письмові роботи здаються викладачеві в електронному вигляді.

Звертаємо увагу, що всі письмові роботи будуть перевірені технічними засобами на відсутність запозичень. Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності будуть притягнуті до відповідальності згідно Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету.

https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Sj670MBVmC9qGVuTmHU8k9ZGKuX3DlzIwRNr8pBu.pdf?_ga=2.33887781.529941486.1673284817-765747213.1673284806

Перелік питань до ПМК

1. Предмет, об'єкт і суб'єкт менеджменту;
2. Основні риси та характеристики менеджменту. Функції менеджменту.
3. Управління як процес. Особливості управлінської діяльності.
4. Компетентність менеджера в сфері охорони здоров'я.
5. Ролі та завдання менеджерів.
6. Теорії менеджменту
7. Теорії мотивації
8. Контроль та його види.
9. Джерела та види управлінської інформації.
10. Лідерство та його класифікації. Лідерство, влада і вплив. Лідерство і менеджмент.
11. Функції лідерства в терапії та реабілітації.
12. Формулювання стратегічної політики у галузі охорони здоров'я.
13. Пошук відповідності між стратегією та структурою.
14. Забезпечення прозорості та підзвітності.
15. Стейкхолдери послуг ерготерапевта.
16. Прийняття рішень та вирішення проблем.
17. Процес прийняття управлінських рішень в реабілітації
18. Форми лідерства в терапії та реабілітації.
19. Міжнародний рівень організації лідерства.
20. Здійснення, зміцнення та розвиток лідерства у галузі громадського здоров'я.
21. Варіанти політики для зміцнення лідерства у галузі громадського здоров'я.
22. Кризис менеджмент.
23. Методи протидії конфліктам.
24. Методи протидії маніпуляціям.
25. Менеджмент людських ресурсів.
26. Рамка цифрової компетентності

27. Цифрова грамотність ерготерапевта.
28. Безперервний професійний розвиток фахівців галузі охорони здоров'я.
29. Оцінка якості обслуговування клієнтів та чинники, які на неї впливають.
30. Організація роботи ерготерапевта в мультидисциплінарній команді.

Форма підсумкового контролю успішності навчання - ПМК (підсумковий модульний контроль).

Підсумковий модульний контроль з дисципліни складається за умови відсутності заборгованості з відвідування курсу лекцій та практичних занять, отримання мінімальної суми балів за поточну навчальну діяльність, відпрацювання тем, що відводиться на самостійну роботу. До підсумкового модульного контролю допускається здобувач освіти, якій виконав навчальну програму та отримав не менш ніж 72 бали за поточну діяльність. Форма проведення підсумкового контролю є стандартизованою та включає контроль теоретичної та практичної підготовки. На останньому занятті (ПМК) здобувач освіти отримує буклет, який містить тестові питання з однією правильною відповіддю та ситуаційні задачі (оцінити ситуацію та прийняти управлінське рішення згідно запропонованих умов).

Система поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять та спрямований на перевірку засвоєння теоретичних знань. Викладач оцінює успішність кожного здобувача вищої освіти відповідно до тематичного плану у формі усного опитування, виконання письмових завдань, тестових завдань.

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш

		ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	В	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	С	Здобувач освіти вмiє зiставляти, узагальнювати, систематизувати iнформацiю пiд керiвництвом науково-педагогiчного працiвника, в цiлому самостiйно застосовувати її на практицi, контролювати власну дiяльнiсть; виправляти помилки, серед яких є суттєвi, добирати аргументи для пiдтвердження думок, володiє не менш нiж 75% знань з теми як пiд час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовiльно)	Д	Здобувач освіти вiдтворює значну частину теоретичного матерiалу, виявляє знання i розумiння основних положень з допомогою науково-педагогiчного працiвника може аналізувати навчальний матерiал, виправляти помилки, серед яких є значна кiлькiсть суттєвих, володiє не менш нiж 65% знань з теми як пiд час опитування, та усіх видів контролю.
	Е	Здобувач освіти володiє навчальним матерiалом на рiвнi вищому за початковий, значну частину його вiдтворює на репродуктивному рiвнi. володiє не менш нiж 60% знань з теми як пiд час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовiльно)	FX	Здобувач освіти володiє матерiалом на рiвнi окремих фрагментiв, що становлять незначну частину матерiалу, володiє менш нiж 60% знань з теми як пiд час опитування, та усіх видів

		контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – **200 балів**, мінімальна позитивна – **122 бали**.

Критерії оцінювання зазначені в Положенні про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в полтавському державному медичному університеті https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/6Tdcp23hyEkS7hqbJXdxYJVvURg4ZBljhCLVpOoU.pdf

На останньому занятті викладач проводить розрахунок середньої оцінки поточної успішності студента потім проводить конвертацію балів згідно таблиці. Здобувачі освіти, які не набрали мінімальну кількість балів (3,0) до підсумкового модульного контролю не допускаються.

Методи навчання

- вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (вирішення кейсів, складання плану прийняття управлінського рішення).
- активні методи (мозковий штурм, кейс-метод, ситуаційний аналіз)

Методи контролю

Усний контроль, письмовий, тестовий контроль, перевірка вирішення ситуаційних завдань, а також методи самоконтролю і самооцінки.

Методичне забезпечення

1. Силабус дисципліни
2. Кейси для поточного та підсумкового контролю знань
3. Лекції кафедри з мультимедійним забезпеченням.

Рекомендована література

Базова

1. Алькема В.Г., Сумець О.М., Кириченко О.С. Менеджмент закладу охорони здоров'я: навчальний посібник. Кн.1. Київ: Університет «КРОК», 2023. 244 с.
2. Борщ В. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навчальний посібник / В. І. Борщ, О. В. Рудінська, Н. Л. Кусик. – Одеса : Олді+, 2022. – 264 с.
3. Голованова І. А. Організація та економіка охорони здоров'я: навч. посіб. / І. А. Голованова, І. В. Белікова, Н. О. Ляхова. – Полтава, 2021. – 236 с. <http://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/19304>
4. Лідерство та антикризовий менеджмент/ Войтко С.В., Мельниченко А.А. Київ, 2021. С.194 .
5. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.

Допоміжна

1. Європейська програма роботи, 2020–2025: Спільні дії для міцнішого здоров'я. Копенгаген: Європейське регіональне бюро ВООЗ; 2021. <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/345924/WHO-EURO-2021-1919-41670-59496-ukr.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
3. Організаційне лідерство як інструмент організації діяльності закладу охорони здоров'я та її вдосконалення/ М. М. Шкільняк, Н. М. Кривокульська //Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. 2022. № 1 (91). С. 64-69.
4. Практичний посібник з адвокації для організацій громадянського суспільства (ОГС) та організацій пацієнтів/Програма розвитку ООН в Україні. – О. Надута-Скринник. – К., 2022. – 107 с. <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/practical-guide-advocacy-csos-patient-organisations?fbclid=IwAR1VjAAb iyO6 RBnzVMQRbWL8LjQSD0gpv1T7ZLp9 MUuqidVtBOP4yXyds>
5. Чого вартий успіх: Уроки досягнення досконалості / С. А. Шварцман ; пер. В. Глінка. - К. : Bookchef, 2021. - 352 с.
6. Цифровізація менеджменту персоналу: концептуальні аспекти та тенденції / О. І. Кравчук, І. О. Варіс, К. О. Рубель// DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-07-04>
7. Сугестивні технології маніпулятивного впливу: навчальний посібник / [В. М. Петрик, М. М. Присяжнюк, Л. Ф. Компанцева, Є. Д. Скулиш, О. Д. Бойко, В. В. Остроухов]; за заг. ред. Є. Д. Скулиша. — 2-ге вид.— Київ: Вид. дім «СКІФ», 2023. —248 с. <https://jurkniga.ua/contents/suggestivni-tekhnologii-manipulyativnogo-vplivu.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int

2. Рамка цифрової компетентності працівника охорони здоров'я <https://moz.gov.ua/uk/ramka-cifrovih-kompetentnostej-pracivnika-ohoroni-zdorov-ya>
3. Репозитарій ПДМУ <https://repository.pdmu.edu.ua/home>

Розробники:

к.мед.н., доцент Інна БЄЛКОВА,

к.пед.н., доцент Людмила КЛЕЦЕНКО.